

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJA

VISUOMENĖS SVEIKATOS SRITIES REFORMOS 2022-2023

Visuomenė sveikatos departamentas
2023-09-07

Visuomenės sveikatos priežiūros įstaigų dabartinė

SVEIKATOS APSAUGOS
MINISTERIJA

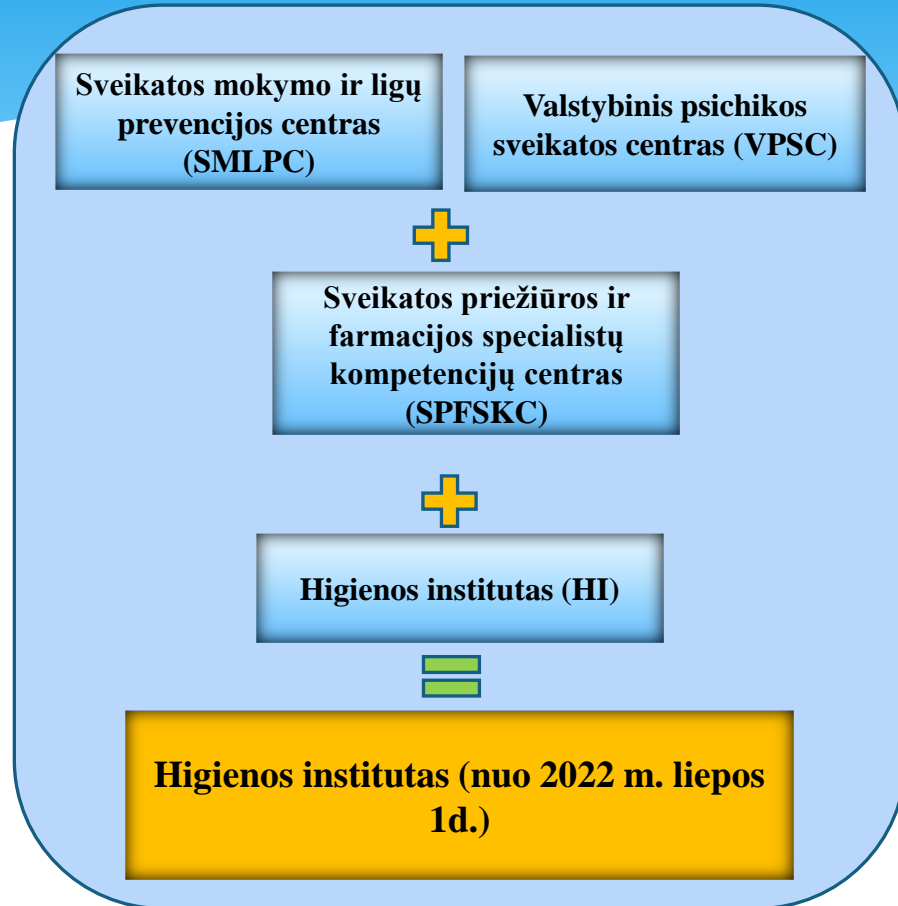

SPECIALIZUOTOS VISUOMENĖS SVEIKATOS ĮSTAIGOS:

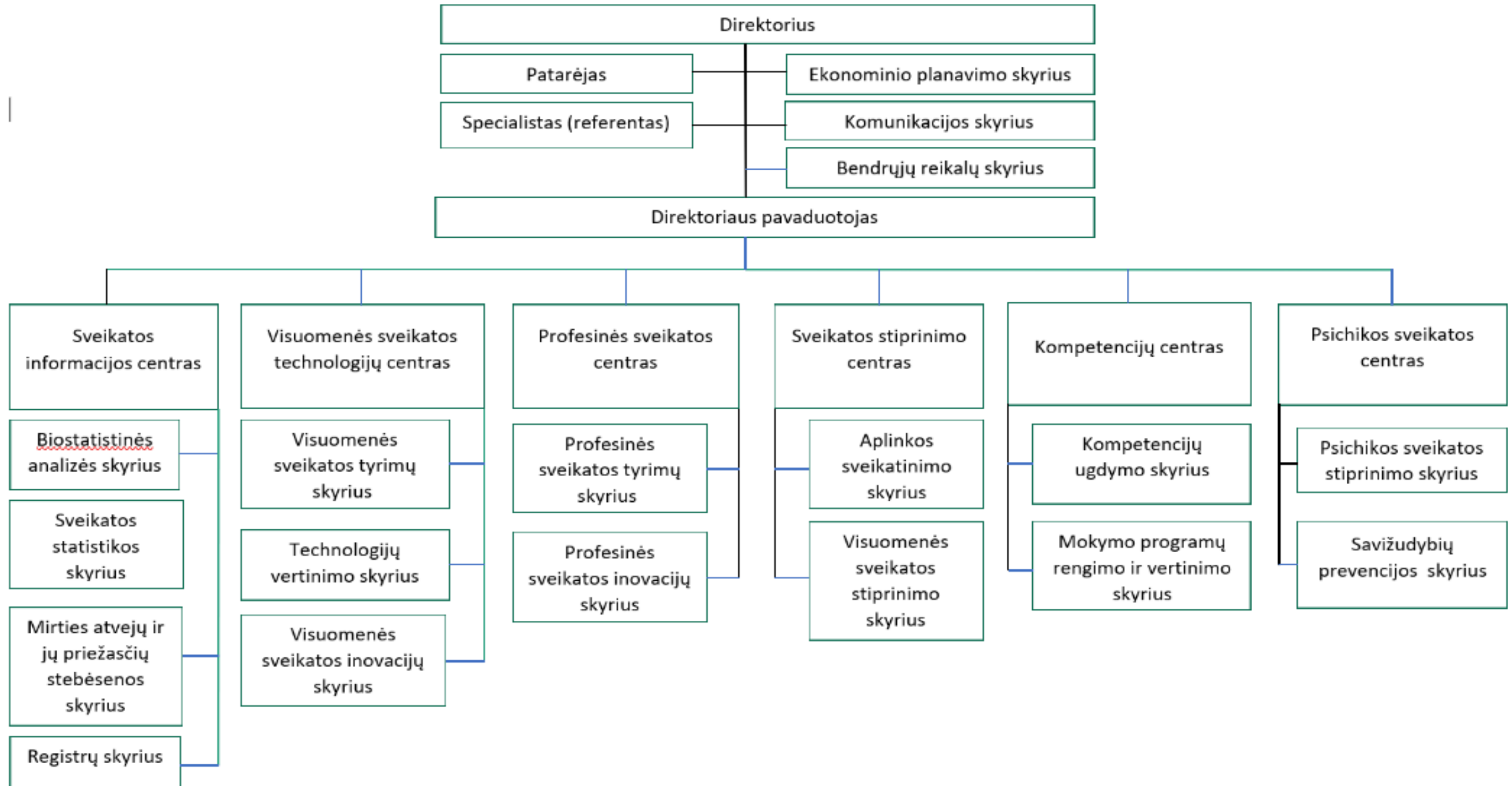
- HIGIENOS INSTITUTAS
- EKSTREMALIŲ SVEIKATAI SITUACIJŲ CENTRAS
- RADIACINĖS SAUGOS CENTRAS
- NACIONALINIS VISUOMENĖS SVEIKATOS centras (padaliniai apskrityse)
- NACIONALINĖ VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS LABORATORIJA (Steigėjas NVSC)

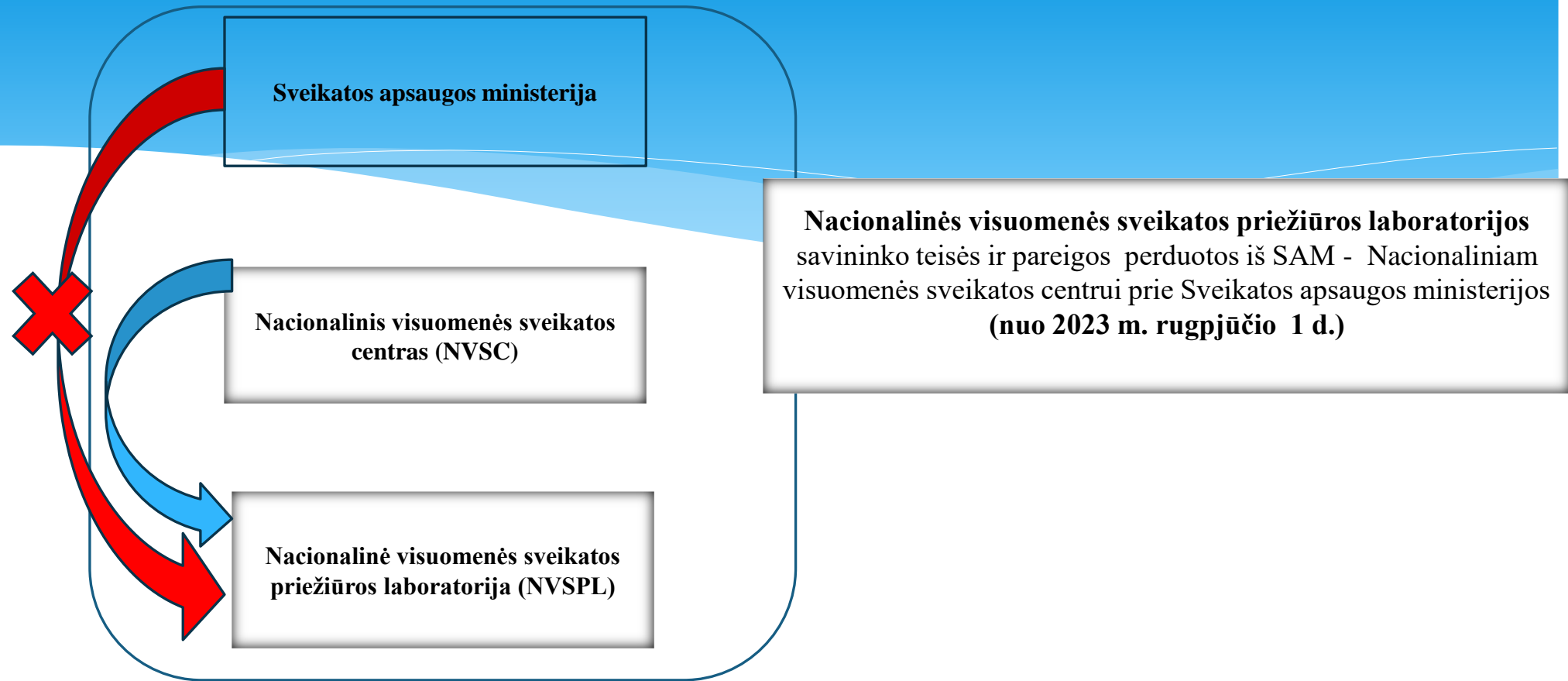
Visuomenės sveikatos įstaigų veiklos optimizavimo pirmas etapas

HIGIENOS INSTITUTO ADMINISTRACINĖ STRUKTŪRA

Visuomenės sveikatos įstaigų veiklos optimizavimo antras etapas

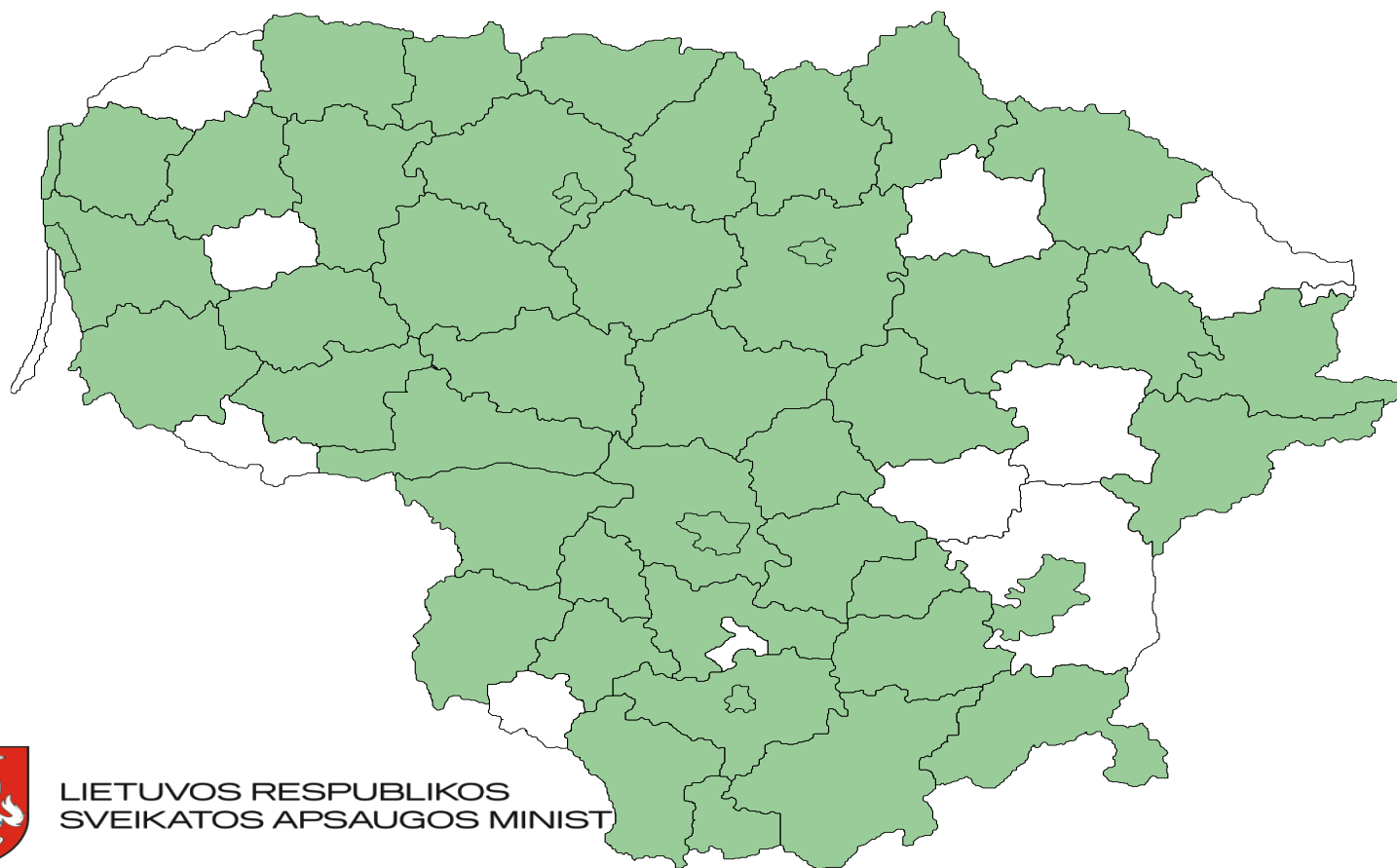

Rezultatas - racionalus valstybės biudžeto lėšų skyrimas ir panaudojimas laboratorinių visuomenės sveikatos priežiūrai reikalingų tyrimų reikmėms, tiesioginė integracija tarp NVSC valstybinio laboratorinių tyrimų užsakymo formavimo ir asignavimų skyrimo NVSPL, susietas NVSPL biudžeto formavimas su NVSC strateginiais visuomenės sveikatos priežiūros tikslais, sukuriant vieningą ir efektyvesnę projektų bei procesų valdymo, stebėsenos ir įgyvendinimo sistemą, leidžiančią lanksčiai ir operatyviai reaguoti į naujus visuomenės sveikatai kylančius iššūkius.

Savivaldybės visuomenės sveikatos biurų (VSB) plėtra

VSB vykdo valstybines (valstybės perduotas savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas: visuomenės sveikatos priežiūrą savivaldybės teritorijoje esančiose ugdymo, įstaigose ugdomų mokinių, visuomenės sveikatos stiprinimą, visuomenės sveikatos stebėseną;

VSB vykdo savarankiškas visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas: įgyvendina numatytas visuomenės sveikatos priemones, atsižvelgdamos į vyraujančias visuomenės sveikatos problemas; vykdo vaikų ir jaunimo visuomenės sveikatos priežiūrą.

<i>Metai</i>	<i>Speciali tikslinė dotacija SVSB</i>
2015	9.260,70
2016	9.335,00
2017	10.609,00
2018	10.425,00
2019	23.436,00
2020	23.269,00
2021	24.675,00
2022	28.465,00
2023	27.258,00

Parengti bazinių visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų teikimą reglamentuojančių teisės aktų pakeitimai:

- * užtikrintas tikslinėms gyventojų grupėms teikiamų visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo didinimas ir jų teikimo tolygumas
- * gerinama visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų kokybė, nustatant paslaugų teikimo savivaldybės gyventojams reikalavimus
- * plečiamos bazinių visuomenės sveikatos paslaugų apimtys tikslinėms gyventojų grupėms, rengiat ir įdiegiant kompleksinių ir integruotų, mokslu pagrįstų visuomenės sveikatos paslaugų organizavimo algoritmus

Plėtros programa ir pažangos priemonės

Sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo plėtros programa

LRV 2022 m. sausio 26 d. nutarimas Nr. 66

Pažangos priemonė „Gerinti grėsmių bei rizikos sveikatai veiksnių valdymą“, Sveikatos apsaugos ministro 2022 m. birželio 16 d. įsakymas Nr. V-1082

Pažangos priemonė „Stiprinti gyventojų psichikos sveikatą bei plėtoti psichoaktyviųjų medžiagų ir kitų priklausomybę sukeliančių veiksnių kontrolę ir vartojimo prevenciją“, Sveikatos apsaugos ministro 2022 m. liepos 20 d. įsakymas Nr.V-1255

Regioninė pažangos priemonė „Gerinti kokybiškų visuomenės sveikatos paslaugų prieinamumą regionuose“

Plėtros programa atitinka Nacionalinio pažangos plano uždavinius:

Skatinti sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo veiklas ir stiprinti psichologinį (emocinį) visuomenės atsparumą.

Sprendžiama problema:

Aukštas žmonių sergamumas ir mirtingumas nuo ligų, kurių galima išvengti prevencinėmis priemonėmis

NPP 2 tikslo - Didinti gyventojų socialinę gerovę ir įtrauktį, stiprinti sveikatą ir gerinti Lietuvos demografinę padėtį, rodikliai:

2.7. Skirtumas tarp vyrų ir moterų gyvenimo trukmės (2019 m. – 9,5; 2025 m. – 8; 2030 m. – 5,2)

2.8. Vidutinė tikėtina vyrų sveiko gyvenimo trukmė, metai (2019 m. – 56; 2025 m. – 61; 2030 m. – 62,6);

2.9. Vidutinė tikėtina moterų sveiko gyvenimo trukmė, metai (2019 m. – 59,1; 2025 m. – 64,3; 2030 m. – 65);

NPP 2.10 uždavinio - Skatinti sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo veiklas ir stiprinti psichologinį (emocinį) visuomenės atsparumą, rodikliai:

2.10.1. Prevencinėmis priemonėmis išvengiamas mirtingumas, mirusiųjų skaičius 100 tūkst. gyventojų (2018 m. – 293; 2025 m. – 220; 2030 m. – 160);

2.10.2. Suaugusiųjų, kurie vertina savo sveikatą kaip gerą ir labai gerą, dalis, proc. (2018 m. – 58 proc.; 2025 m. – 64 proc.; 2030 m. – 70 proc.);

2.10.3. Mirtingumas dėl savižudybių, mirusiųjų skaičius 100 tūkst. gyventojų (2019 m. – 23,5; 2025 m. – 17,5; 2030 m. – 13).

Finansinės projekcijos – Sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo plėtros programa

SVEIKATOS IŠSAUGOJIMO IR STIPRINIMO PROGRAMOS PAŽANGOS PRIEMONĖS	Finansinės projekcijos, tūkst. Eur	Finansavimo šaltiniai
1	2	3
1) Nacionalinė PP - Gerinti grėsmių bei rizikos sveikatai veiksmų valdymą	51 119	ESF+ Valstybės biudžetas
2) Nacionalinė PP - Stiprinti gyventojų psichikos sveikatą	38 000 (iš jų: 14 300 tūkst. eurų Vaiko garantijos iniciatyvos įgyvendinimui)	ESF+ Valstybės biudžetas
3) Regioninė PP - Gerinti kokybiškų visuomenės sveikatos paslaugų prieinamumą regionuose	22 000 (17 299 ESF+) Vakarų ir vidurio regionas - 15 297 646 Sostinės regionas - 2 001 384	ESF+
PLĖTROS PROGRAMOS FINANSAVIMAS, IŠ VISO:	111 119	
PAGAL FINANSAVIMO ŠALTINIUS	54 750	Valstybės biudžetas
	56 369	Europos socialinis fondas + (ESF+)

PRIEMONĖS „GERINTI GRĖSMIŲ BEI RIZIKOS SVEIKATAI VEIKSNIŲ VALDYMĄ“ PROJEKTAI, FINANSUOJAMI VALSTYBĖS BIUDŽETO LĖŠOMIS

	Veiklų pavadinimai/Projektai	Vykdytojai	Būsena	LĖŠOS, TŪKST., EUR (planas)			
				2023-2029	2023	2024	2025
1	Kompleksinių ir integruotų, mokslu pagrįstų visuomenės sveikatos paslaugų organizavimas, bazinių visuomenės sveikatos paslaugų tikslinėms grupėms teikimas	HI	Parengti ir patvirtinti projektų įgyvendinimo planai	23.000	183	2.390	3.766
2	Sisteminio profesinės sveikatos priežiūros paslaugų teikimo modelio kūrimas, užtikrinant profesinės sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą	HI		3.000	200 356	528	528
3	Biologinės stebėsenos modelio sukūrimas ir įgyvendinimas	NVSPL		2.450	80	980	430
4	Antimikrobinio atsparumo valdymo modelio sukūrimas ir diegimas	HI		4.400	103	850	2.293
5	Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos pajėgumų stiprinimas atliekant antimikrobinio atsparumo tyrimus	NVSPL		1.870	100	810	480
6	Valstybės jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių ir darbuotojų apšvitos registro funkcionalumo tobulinimas, įdiegus avariją likviduojančių darbuotojų apšvitos dozių modulį	RSC		250	250	0	0
7	RSC mobiliųjų paslaugų teikimo, įskaitant radiologines ar branduolines avarijas, algoritmų parengimas ir įdiegimas	RSC		700	350	350	0
8	Visuomenės informuotumo ir atsparumo galimos avarijos Baltarusijos atominėje elektrinėje atveju didinimas (perskaičiuoti detalizavimą)	RSC		400	100	200	100
9	Ūkio subjektų priežiūros efektyvinimas, modernizuojant Visuomenės sveikatos saugos ir Radiacinės saugos informacines sistemas	NVSC		947	100	97	400
		RSC			0	350	0
10	5G ryšio elektromagnetinio lauko stebėseną	NVSC		200	20	20	20
		NVSPL			80	30	30
11	Užkrečiamųjų ligų epidemiologinės priežiūros, gerinant atvejų ir protrūkių ištyrimo ir duomenų analizės kokybę, stiprinimas	NVSC		500,	65	125	110
12	Biologinių grėsmių valdymo gerinimas	NVSPL	1 327	45	1.107	53	
13	Cheminių grėsmių valdymo gerinimas	NVSPL	1 075	45	885	30	
Viso:				40.119	1.877	8.722	8.240

PRIEMONĖS „GERINTI GRĖSMIŲ BEI RIZIKOS SVEIKATAI VEIKSNIŲ VALDYMĄ“ VEIKLŲ 2023-2025 M. ASIGNAVIMAI (TŪKST. EUR)

PRIEMONĖS „GERINTI GRĖSMIŲ BEI RIZIKOS SVEIKATAI VEIKSNIŲ VALDYMĄ“ PROJEKTAI, FINANSUOJAMI ESF+ LĖŠOMIS, TŪKST. EUR.

PAŽANGOS PRIEMONĖS VEIKLOS PAVADINIMAS	2023 M.	2024 M.	2025 M.	2023-2030 M.	
Specialistų mokymas ir kvalifikacijos kėlimas (ES+BF)	350	900	1 300	4 000	ESF+ 11
Sveikatos raštingumo didinimas (ES+BF)	350	820	820	4 000	
Pozityvios tėvystės „Neįtikėtinų metų“ programa (ES+BF)	350	900	1 000	3 000	

Pasirengimo ir reagavimo į grėsmes visuomenės sveikatai bei ekstremalių sveikatai situacijų valdymo srityje

- * Stiprinamas asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigų pasirengimas ir veiklos organizavimas įvykių, ekstremaliųjų įvykių, ypatingų įvykių, krizių ar ekstremaliųjų situacijų atvejais.
- * Tobulinama Ekstremaliųjų situacijų valdymo informacinė sistema, įdiegiant kuriamų modelių funkcionalumus, kurie leis realiu laiku stebėti įstaigų parengtį krizėms ir ekstremalioms situacijoms.
- * Bendradarbiaujant su Lietuvos kariuomene dėl vaistų ir medicinos priemonių rezervų, sveikatos sektoriaus specialistų kompetencijų tobulinimo, bendrų pratybų organizavimo.

Stiprinama ligoninių parengtis užtikrinant veiklos tęstinumą

- * Periodiškai vertinama ir didinama ligoninių parengtis užtikrinti veiklos tęstinumą esant ekstremaliajai situacijai ar krizei dėl ryšių, elektros, kuro, vandens resursų
- * Atnaujintas medicinos rezervas (atsargų sąrašai ir kaupimo normos)
- * Įvertinti įstaigų poreikiai dėl Civilinės saugos stiprinimo koncepcijos įgyvendinimo 2023–2030 metams
- * Parengtos sveikatos priežiūros specialistų mokymo programos ir organizuojami specialistų mokymai

Tobulinamas Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo (toliau – Fondas) administravimas

- * Dabar Fondo administratorius – Sveikatos apsaugos ministerija
- * Nuo 2025-01-01 – NVSC (*Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 2, 9, 10, 12, 26, 32, 38^l, 41, 46, 49, 62, 63, 64, 65, 68 ir 69 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas (reg. Nr. XIVP-2808); planuojamas 2023 m. rudens sesijoje)*)

Papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros (toliau-PASP) plėtra

- * Įteisinta 16 PASP paslaugų: *veido ir kūno aromaterapijos, fitoterapijos, hirudoterapijos, apiterapijos, miško terapijos, endobiogenikos akupunktūros, taikomosios kineziologijos, osteopatijos, delfinų terapijos, hipoterapijos, kaniterapijos, kuksando ir ajurvedos.*
- * Patvirtinta 14 PASP mokymo programų
- * Patvirtintas PASP produktų, gyvūnų ir kitų gyvų organizmų, naudojamų teikiant PASP paslaugas sąrašas
- * Veikia naujos personalinės sudėties PASP produktų, gyvūnų ir kitų gyvų organizmų, naudojamų teikiant PASP paslaugas, vertinimo ekspertų komisija
- * Teikti PASP paslaugas leidimai suteikti 67 fiziniams, 35 juridiniams asmenims

